

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2019)0091

Dohoda o ochraně investic mezi EU a Singapurem (usnesení)

Nelegislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. února 2019 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody o ochraně investic mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Singapurskou republikou na straně druhé jménem Evropské unie (07979/2018 – C8-0447/2018 – 2018/0095M(NLE))

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (07979/2018),
- s ohledem na návrh dohody o ochraně investic mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Singapurskou republikou na straně druhé (07980/2018),
- s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 207 odst. 4 a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) (C8-0447/2018),
- s ohledem na směrnice pro jednání ze dne 23. dubna 2007 o dohodě o volném obchodu s členskými státy Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN),
- s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 22. prosince 2009 vést dvoustranná jednání o dohodě o volném obchodu s jednotlivými členskými státy ASEAN, počínaje Singapurem,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. dubna 2011 o budoucí evropské mezinárodní investiční politice¹,
- s ohledem na změny původních směrnic pro jednání ze dne 12. září 2011, které Komisi zmocňují vést jednání o investicích,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1219/2012 ze dne 12. prosince 2012, kterým se stanoví přechodná úprava pro dvoustranné dohody o investicích mezi členskými státy a třetími zeměmi²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2016 o nové a inovativní budoucí strategii

¹ Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 34.

² Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 40.

pro obchod a investice¹,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2015 nazvané „Obchod pro všechny – Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice“ (COM(2015)0497),
 - s ohledem na posudek Soudního dvora ze dne 16. května 2017 v řízení 2/15², který si dne 10. července 2015 vyžádala Komise v souladu s čl. 218 odst. 11 SFEU,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 4. října 2018 o příspěvku EU k závaznému nástroji OSN, který by upravoval činnost nadnárodních společností a dalších podniků nadnárodního charakteru z hlediska lidských práv³,
 - s ohledem na pravidla Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL) týkající se transparentnosti v rozhodčím řízení mezi investorem a státem,
 - s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na hlavu V této smlouvy týkající se vnější činnosti Unie,
 - s ohledem na SFEU, a zejména na pátou část, hlavy I, II a V této smlouvy, a zejména pak článek 207 ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodem v),
 - s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 13. února 2019⁴ o návrhu rozhodnutí,
 - s ohledem na čl. 99 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod (A8-0049/2019),
- A. vzhledem k tomu, že EU a Singapur sdílejí tytéž základní hodnoty, mimo jiné demokracii, právní stát, dodržování lidských práv, kulturní a jazykovou rozmanitost a pevný závazek k obchodu založeném na pravidlech v rámci mnohostranného obchodního systému;
- B. vzhledem k tomu, že EU je ve světovém měřítku hlavním příjemcem i zdrojem přímých zahraničních investic;
- C. vzhledem k tomu, že Singapur je osmou největší cílovou oblastí přímých zahraničních investic EU a první v regionu ASEAN;
- D. vzhledem k tomu, že Singapur je zdaleka největším partnerem EU v jihovýchodní Asii, který představuje téměř jednu třetinu obchodu se zbožím a službami mezi EU a sdružením ASEAN a zhruba dvě třetiny všech investic mezi oběma regiony; vzhledem k tomu, že více než 10 000 evropských společností má své regionální zastoupení v Singapuru a běžně provozuje svou činnost v prostředí právní jistoty a bezpečí;
- E. vzhledem k tomu, že Singapur je na prvním místě, pokud jde o evropské investice v Asii, přičemž stav dvoustranných investic za rok 2016 dosáhl úrovně 256 miliard EUR;

¹ Úř. věst. C 101, 16.3.2018, s. 30.

² Posudek Soudního dvora ze dne 16. května 2017, 2/15, ECLI:EU:C: 2017:376.

³ Přijaté texty, P8_TA(2018)0382.

⁴ Přijaté texty, P8_TA(2019)0090.

- F. vzhledem k tomu, že v současnosti je v platnosti více než 3000 mezinárodních dohod o investicích a členské státy EU jsou smluvní stranou přibližně 1400 z nich;
 - G. vzhledem k tomu, že se jedná o první dohodu zaměřenou „pouze na ochranu investic“, jež EU uzavřela s třetí zemí v návaznosti na jednání mezi orgány o nové struktuře dohod EU o volném obchodu na základě posudku ESD 2/15 ze dne 16. května 2017;
 - H. vzhledem k tomu, že Singapur s ohledem na nový přístup EU k ochraně investic a mechanismus jeho prosazování, systém soudů pro investice, souhlasil v roce 2017 s přezkumem ustanovení o ochraně investic sjednaných v roce 2014, tedy s otevřením již uzavřené dohody;
 - I. vzhledem k tomu, že dohoda vychází z ustanovení o ochraně investic, jež jsou součástí Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi EU a Kanadou (CETA), kterou Parlament ratifikoval dne 15. února 2017;
 - J. vzhledem k tomu, že dne 6. září 2017 si Belgie vyžádala posudek ESD ke slučitelnosti ustanovení dohody CETA týkajících se systému soudů pro investice se smlouvami EU;
 - K. vzhledem k tomu, že v rozvinutých ekonomikách s řádně fungujícím soudním systémem jsou mechanismy řešení sporů mezi investory a státem méně důležité, ačkoli mohou tyto mechanismy zajistit rychlejší řešení sporů; vzhledem nicméně k tomu, že vytvoření nezávislého mnohostranného soudu pro investice by vedlo k posílení důvěry v systém a právní jistoty;
 - L. vzhledem k tomu, že dohoda nahradí stávající dvoustranné dohody o investicích mezi 13 členskými státy EU a Singapurem, které nezahrnují nový přístup EU k ochraně investic ani mechanismus jeho prosazování (systém soudů pro investice);
 - M. vzhledem k tomu, že se smluvní strany zavázaly k tomu, že se budou obracet na mnohostranný soud pro investice, což Parlament rozhodně podporuje;
 - N. vzhledem k tomu, že dne 20. března 2018 Rada přijala směrnice pro jednání, jimiž zmocnila Komisi, aby jménem EU jednala o úmluvě o zřízení mnohostranného soudu pro investice; vzhledem k tomu, že tyto směrnice pro jednání byly zveřejněny;
 - O. vzhledem k tomu, že EU uzavřela podobnou dohodu o ochraně investic s Vietnamem, kterou Komise přijala dne 17. října 2018;
1. vítá nový přístup EU k ochraně investic a mechanismus jeho prosazování (systém soudů pro investice), který nahrazuje jak kontroverzní urovnávání sporů mezi investorem a státem, přičemž řeší některé z jeho nedostatků v procesu, tak individuální přístupy uplatňované členskými státy EU ve stávajících dvoustranných dohodách o investicích;
 2. považuje za zásadní, aby dohoda zajistila vysokou úroveň ochrany investic, transparentnosti a odpovědnosti a aby současně smluvním stranám zaručila právo na regulaci na všech úrovních veřejné správy a naplňování legitimních cílů veřejné politiky, jako je veřejné zdraví a ochrana životního prostředí; zdůrazňuje, že pokud by jedna smluvní strana přijímala regulace způsobem, který má negativní dopad na investice nebo je v rozporu s investorovým očekáváním zisku, neznamenalo by to automaticky porušení norem ochrany investic, a nevznikl by tím jakýkoli nárok na odškodnění; zdůrazňuje, že dohoda nesmí žádným způsobem omezovat autonomní

postavení sociálních partnerů a práva odborů;

3. zdůrazňuje, že dohoda zaručuje, že investoři z EU nebudou v Singapuru oproti singapurským investorům diskriminováni, a náležitě je chrání před protiprávním vyvlastněním;
4. připomíná, že systém soudů pro investice předpokládá zřízení stálého tribunálu první instance pro investice a odvolacího tribunálu, jejichž členové budou muset mít kvalifikaci srovnatelnou s kvalifikací soudců Mezinárodního soudního dvora, mimo jiné odborné znalosti v oblasti mezinárodního práva veřejného a nikoli pouze v oblasti obchodního práva, a budou muset splňovat přísné požadavky na nezávislost, morální bezúhonnost a etické chování v podobě závazného kodexu chování, jehož účelem je předcházet vzniku střetů zájmů;
5. vítá skutečnost, že se na řízení před tribunály budou vztahovat pravidla transparentnosti, dokumentace k případu budou veřejně dostupné a slyšení budou probíhat veřejně; je přesvědčen, že větší transparentnost pomůže vyvolat důvěru veřejnosti v systém; dále vítá srozumitelnost důvodů, na základě kterých může investor podat žalobu, což zajišťuje větší transparentnost a spravedlivost procesu;
6. zdůrazňuje, že třetí strany, např. zaměstnanecké organizace a organizace na ochranu životního prostředí, nejsou oprávněny podávat žaloby před tribunály, a proto se nemohou účastnit jako dotčené strany za účelem vymáhání povinností investorů, avšak mohou přispět k řízení v rámci systému soudů pro investice prostřednictvím informací *amicus curiae*; zdůrazňuje skutečnost, že soud pro investice stále představuje samostatný systém pouze pro zahraniční investory;
7. zdůrazňuje, že spekulativní výběr nejpříznivější jurisdikce nesmí být možný a že se musí zabránit tomu, aby byla vedena vícečetná a souběžná řízení;
8. připomíná, že dohoda značně vychází z ustanovení dohody CETA o ochraně investic, neboť zahrnuje ustanovení týkající se povinností bývalých soudců, kodex chování, jehož účelem je předcházet vzniku střetů zájmů, a plně funkční odvolací tribunál v době uzavření dohody;
9. vítá závazek Singapuru ohledně zřízení mnohostranného soudu pro investice jako veřejného a nezávislého mezinárodního soudu, jenž bude příslušný pro spory o investicích mezi investory a státy, které přijmou jeho příslušnost ve věci jejich dvoustranných dohod o investicích, a jehož hlavním cílem musí být reforma a nahrazení stávajícího nevyváženého, nákladného a roztříštěného režimu ochrany investic; považuje dohodu za výchozí bod rozhodujícího významu pro dosažení tohoto cíle; vybízí Komisi, aby i nadále vyvíjela úsilí zaměřené na oslovení třetích zemí, s cílem zřídit mnohostranný soud pro investice co nejdříve;
10. vítá rozhodnutí Rady zveřejnit směrnici pro jednání ze dne 20. března 2018 o mnohostranném soudu pro investice a vyzývá Radu, aby zveřejnila směrnice pro jednání týkající se veškerých předchozích i budoucích obchodních a investičních dohod, a to bezprostředně po jejich přijetí, aby se zvýšila transparentnost a veřejná kontrola;
11. zdůrazňuje skutečnost, že dohoda nahradí stávající dvoustranné dohody o investicích mezi 13 členskými státy EU a Singapurem a poskytne tak větší soudržnost než

dvoustranné dohody, které vycházejí ze zastaralých ustanovení o ochraně investic a zahrnují urovnávání sporů mezi investorem a státem; zdůrazňuje, že dohoda rovněž vytvoří nová práva pro pohledávky investorů ve zbývajících 15 členských státech; zdůrazňuje, že funkční vnitrostátní soudy jsou hlavní možností řešení sporů s investory, ale považuje dohodu za důležitý krok k reformě celosvětových pravidel o ochraně investic a řešení sporů;

12. vyjadřuje politování nad tím, že chybí ustanovení o odpovědnosti investorů, a v této souvislosti zdůrazňuje význam sociální odpovědnosti podniků; vyzývá Komisi, aby zvažila právní předpisy obdobné těm, které se týkají konfliktů minerálů a dřeva, např. pro oděvní průmysl; připomíná význam pokynů OECD pro nadnárodní společnosti a obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv;
13. konstatuje neexistenci celosvětového přístupu k dodržování právních předpisů v oblasti lidských práv ze strany podniků a neexistenci dostupných mechanismů nápravy; bere na vědomí činnost, kterou v OSN zahájila otevřená mezivládní pracovní skupina pro nadnárodní korporace a jiné podnikatelské subjekty s ohledem na lidská práva, pokud jde o vytvoření závazného nástroje OSN; vybízí Komisi a členské státy EU, aby se do této iniciativy konstruktivně zapojily;
14. vybízí Komisi, aby pokračovala v úsilí o zajištění větší dostupnosti systému soudů pro investice, zejména pro malé a střední podniky a menší společnosti;
15. vyzývá Komisi a Singapur k dohodě o přísnějších sankcích pro případ, že některý člen tribunálu nedodrží kodex chování, a aby zajistily zavedení sankcí, jakmile tato dohoda vstoupí v platnost;
16. domnívá se, že schválení této dohody zajistí EU větší vliv při jednání o podobných dohodách s dalšími státy ASEAN, aby byla v celém regionu zavedena podobná pravidla o ochraně investic;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Evropské službě pro vnější činnost, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Singapurské republiky.